

ELS EIXOS DE LA MERCANTILITZACIÓ ESCOLAR

Nico Hirtt

Síntesi i traducció Neus Santaner

Als darrers anys del segle XX, les polítiques globalitzadores estan afectant, també, els sistemes educatius, amb l'argumentació que defensen l'adequació de l'escola a les noves exigències de l'economia capitalista. S'està passant de l'era de la massificació escolar a l'era de la mercantilització educativa. Així, el sistema escolar i el seu enorme aparell, s'estan programant per tal de servir més i millor la competència econòmica. Les treballadores i treballadors reben més formació amb l'objectiu de ser educats i estimulats cap al consum, i fins i tot, el mateix sistema educatiu s'aboca a la conquesta dels mercats. La mercantilització de l'ensenyament marca una nova etapa històrica: el pas progressiu de l'Escola des de l'esfera ideològico-política cap a l'esfera econòmica.

Un poc d'història recent.

L'escola primària del segle XIX es va desenvolupar com a lloc de socialització. Davant el creixement organitzatiu del moviment obrer, i el temor de les classes dirigents, s'assignà a l'escola primària una segona missió ideològica: la d'assegurar un mínim de cohesió política a la societat. L'Estat és l'únic que organitza l'ensenyament i l'educació. Front a l'escola primària destinada a les capes socials més baixes, l'ensenyament secundari ho era per a les classes dominants de la societat burgesa d'Europa.

Però a partir del segle XX els avanços tecnològics industrials, el creixement de les administracions públiques i el desenvolupament de les ocupacions comercials demandaren una mà d'obra més qualificada. Així, el sistema educatiu es va obrir a seccions modernes, tècniques o professionals. Es va començar a assignar a l'ensenyament una funció econòmica. L'Escola es va convertir en una "màquina de seleccionar". Els resultats finals dels estudis primaris determinaven quina part de l'alumnat dels "fills del poble" tendrien el privilegi de continuar els estudis de secundària. El discurs meritocràtic de l'ensenyament

s'estava desenvolupant, l'ensenyament com a mètode de promoció social per als més dotats o els de més mèrits.

Després de la Segona Guerra Mundial, s'impulsa el paper econòmic de l'Escola, en un context de fort i perdurable creixement econòmic, d'innovacions tecnològiques pesades i de grans repercussions socials; amplis sectors econòmics que havien ocupat quantitats ingents de mà d'obra manual poc qualificada es transformen en sectors que demanden més qualificació i formació (les pèrdues de llocs de feina en l'agricultura, carbó, etc. són àmpliament compensades en sectors com la siderúrgia, química, electrònica, bancs, administració pública, automòbil...), així s'eleva el nivell d'instrucció de la classe treballadora i de la classe consumidora. Aquesta elevació va ocasionar la massificació a l'ensenyament, sobretot secundari i, en alguns casos del superior. Es va legislar per prolongar l'escolarització. L'Estat disposava dels mitjans necessaris: el creixement permanent i l'estabilitat econòmica feien possible un creixement paral·lel dels ingressos fiscals i de les inversions públiques a llarg termini. La despesa pública en educació

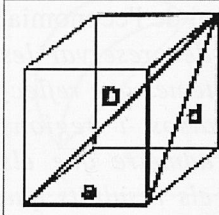
passà d'un 3 per cent del PIB, als anys 50, a un 7 a molts països europeus, als anys 70. L'ensenyament públic es desenvolupà a tot arreu. El discurs patronal de l'educació, en aquesta època, fou un discurs quantitatiu. Hi havia d'haver més joves a l'ensenyament secundari i a la universitat. Els aspectes qualitius d'adequació entre ensenyament i economia passen a segon pla.

Però aquesta massificació impulsa un nou paper al sistema educatiu, que passarà a ser l'instru-

o menys de deu a vuit, actualment i fa trenta anys.

Un nou context econòmic.

Les condicions que havien ocasionat la massificació a l'ensenyament secundari, i en menor grau a l'universitari, seran trastocades per les crisi econòmiques que esclaten a finals dels anys 70, s'incentiven en els 80 i perduren en l'actualitat. Les característiques d'aquest entorn les podem sintetitzar:

Les dades de l'Institut Nacional d'Estadística de França són prou evidents,... La probabilitat que un alumne de classe mitjana alta obtengui un diploma superior comparada a la d'un alumne de classe obrera és més o menys de deu a vuit, actualment i fa trenta anys.

ment de l'estratificació social. Des del moment que tot l'alumnat accedeix a l'ensenyament secundari, la selecció social ja no es fa en acabar l'ensenyament primari, sinó dintre de la pròpia secundària. Aquesta massificació es torna massificació del fracàs escolar i del número de l'alumnat repetidor, i així apareix una nova forma de selecció jerarquitzant, i el que és més nefast, per "miracle pedagògic", és que aquesta selecció segueix sent una selecció social. Tot l'alumnat entra a l'ensenyament secundari dins els itineraris comuns, però igual que abans, són els fills i les filles de les classes més afavorides les que obtindran els millors resultats acadèmics, els que estudiaran les carreres superiors més prestigioses i valorades. *L'Escola es converteix, segons l'expressió de P. Bourdieu en una màquina reproductora de les desigualtats de classes.*

Cal insistir, cal parlar de massificació i no de democratització de l'ensenyament, encara que el discurs oficial confongui els dos conceptes. Si l'escola s'ha obert per a totes les nines i els nins, no per això, han disminuït les desigualtats socials. Les dades de l'Institut Nacional d'Estadística de França són prou evidents, han demostrat que la mobilitat social no ha canviat gaire. La probabilitat que una alumna o un alumne de classe mitjana alta obtengui un diploma superior comparada a la d'un alumne de classe obrera és més

a) en una acceleració constant del ritme dels canvis tècnics. Les indústries i els serveis s'apoderen d'aquestes innovacions per obtenir major productivitat o per conquerir nous mercats. La fugida cap endavant en la mundialització i globalització capitalistes, afavorides pel desenvolupament de les tecnologies de la comunicació, no fan més que aguditzar, encara més, la

Informàtica Ciutat

Servei tècnic
Venda d'ordinadors
Servei a domicili

EL MILLOR EN
HARDWARE & SOFTWARE

TEL: 971-28 98 98
FAX: 971-45 16 94

C./ De la Balanguera, 10 - baixos
07011 - Palma de Mallorca

lluita entre empreses, sectors i continents.

b) *La segona característica essencial de la "nova economia" és la precarietat laboral.* Les ocupacions no solament són inestables sinó que la seva naturalesa també canvia. Es dona un creixement explosiu d'ocupacions amb baix nivell de qualificació. Es redueixen les ocupacions amb salaris mitjans, mentre creixen sobretot els extrems salarials.

c) L'Estat abandona el seu compromís amb els serveis públics. Els poders econòmics pressionen els governs per tal que disminueixin la pressió fiscal.

La inestabilitat i la imprevisió de les evolucions econòmiques, la dualització de les qualificacions requerides en el mercat laboral, la crisi dels finançaments públics... aquests són els factors que determinen, a partir dels anys 80-90, una revisió fonamental de les polítiques educatives.

Les escoles europees al servei dels mercats.

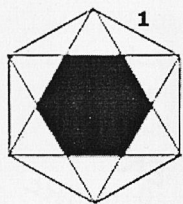
Si durant els trenta darrers anys els sectors econòmics havien concentrat la seva atenció en el desenvolupament quantitatiu de l'ensenyament, des del 1995, en els països més desenvolupats d'Europa s'està detectant una davallada en el número d'alumnes universitaris, el que permet que aquests sectors econòmics exigeixin ara més qualitat a l'ensenyament.

Al 1989 l'ERT (European Round Table), el grup de pressió patronal, publica el seu primer informe sobre l'ensenyament, i proclamen que "*l'educació i la formació són estratègies vitals per a l'èxit de l'empresa...*" s'exigeix per part de les empreses europees una renovació accelerada dels sistemes d'ensenyament i dels seus programes"... es lamenta que "*la indústria tengui sola-*

aquestes demandes en els seus llibres blancs.

A començament de l'any en curs, la Direcció General per a l'Educació i la Formació de la Comissió Europea publicava un document que sintetitzava les opinions dels estats membres quant als "objectius concrets futurs dels sistemes d'educació", destacant-ne com el principal objectiu estratègic el que l'ensenyament es converteixi en l'economia del coneixement més competitiva i dinàmica del món, capaç d'un creixement econòmic que perduri. La Comissió europea impulsa cada cop més la unificació de les polítiques educatives al servei de l'economia, exposa que "*és cert que hem de preservar les diferències d'estructura i de sistemes que reflecteixen les identitats dels països i regions d'Europa, però també hem d'admetre que els nostres principals objectius, i els resultats que desitgem, són similars i cap Estat membre no té la possibilitat d'aconseguir tot això en solitari. La nostra societat, com les nostres economies, són, avui dia, massa interdependents perquè aquesta opció sigui realista*".

Com adaptar l'escola a les necessitats de l'economia? La paraula clau de la nova adequació Escola-empresa és la "flexibilitat". La classe treballadora es veu obligada a adaptar-se a un entorn productiu que canvia sense aturar-se, és l'aprenentatge al llarg de tota la vida, és el binomi d'ocupació i productivitat. El projecte no té cap ambició humanista. No es tracta de fer aprendre a totes les persones i durant tota la seva vida els tresors de la ciència, de les tècniques, de la història, de l'economia, de la filosofia, de les arts, de la literatura... Això implica essencialment tres coses: **adaptació, responsabilitat i desregularització.**

La paraula clau de la nova adequació Escola-empresa és la "flexibilitat". La classe treballadora es veu obligada a adaptar-se a un entorn productiu que canvia sense aturar-se, és l'aprenentatge al llarg de tota la vida, és el binomi d'ocupació i productivitat.

ment influència sobre els programes ensenyats", que el professorat "*tengui una comprensió insuficient de l'entorn econòmic dels negocis i de la noció del benefici*", i que "*no comprenguin les necessitats de la indústria*".

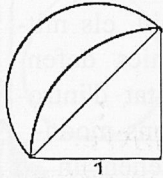
Altres informes aniran apareixent al llarg dels anys 90, on es recolliran les recomanacions patronals quant a la manera d'adaptar globalment els sistemes d'educació i de formació permanents als reptes econòmics i socials. L'OCDE recollirà

Per tal d'afavorir l'adaptació es proposa: revisar els programes i els mètodes de l'ensenyament bàsic, amb la finalitat de desenvolupar-hi les capacitats de la classe treballadora per fer front a les situacions professionals extremadament variables. L'Escola ja no és el lloc de transmissió de coneixements i el saber s'ha convertit en un producte caduc. Ara, s'ataca des de tots els àmbits l'amuntegament de coneixements generals i, és el context econòmic el que desvia els

continguts i la recerca de l'ocupació. L'ambició d'instrumentalitzar l'ensenyament en benefici de la competència econòmica és manifesta.

D'altra banda, la patronal reclama la iniciació a les tecnologies i a la comunicació (TIC). El document de síntesi de la Comissió europea sobre els objectius de l'ensenyament recull: *"tots els estats membres pensen que cal revisar les competències de base que haurien de tenir tot l'alumnat en acabar l'escola o la formació inicial, i aquestes haurien d'incloure plenament les*

tura allà on comencen els interessos dels grups financers i industrials. Aquests interessos són actualment omnipresents. La pretesa democràcia ja no és més que una construcció ideològica destinada a emmascarar la dictadura dels mercats. Aquesta ideologia està profundament arrelada entre les classes mitjanes intel·lectuals. Si la "mercantilització" de l'Escola no ha finiquitat el seu paper ideològic de l'Estat, cal reconèixer que es troba situada en un segon plànol o fins i tot ha estat substituïda per altres instruments: premsa,

Aquesta flexibilitat que s'exigeix no es limita just al pla estrictament professional. Es tracta d'acceptar els nous mètodes de treball: producció flexible, treball nocturn, horaris variables, etc... És a dir, inculcar a la treballadora o al treballador la idea que el seu propi interès s'identifica amb el del seu patró.

tecnologies de la informació i la comunicació". Hem destacat la importància que té l'Escola com a lloc de formació de la mà d'obra. Però, no per aquest motiu ha desaparegut l'educació, malgrat que estam detectant un desplaçament de l'esfera ideològica a l'esfera econòmica. L'escola segueix sent un lloc on es transmet el dogma fundador de la cohesió social i política de les societats occidentals: els nostres estats són legítims ja que són democràtics. Això suposa oblidar, bastant ràpid, que el poder de l'electorat s'a-

publicitat, ràdio, cine i sobretot televisió. L'entrada de les marques a les escoles, és un altre signe d'aquesta tendència d'utilitzar l'ensenyament per donar suport als mercats. Els centres escolars es veuen inundats per les generoses ofertes de patrocinadors i de material didàctic gratuït. A França, L'Institut de l'Enfant ha calculat que el consum de les famílies és influenciat en un 40 per cent pels infants. El periòdic patronal francès "Echos" recollia "l'àmbit escolar i sobretot, la garantia del professorat, constitueix

Plaça Banc de S'Oli nº 6, bxs
07002 Palma

Telèfon/Fax: 971 72 89 03

web: <http://personal4.iddeo.es/centreestudis>
e-mail: centreestudis@retemail.com

- CURS D'INICIACIÓ A L'ESPLAI
- CURSOS DE MONITORS I DIRECTORS DE TEMPS LLIURE
- SEMINARIS DE RECICLATGE
- CURSOS D'ESPECIALITZACIÓ
- ESPAI JOVE D'EXPOSICIONS
- GESTIÓ I ORGANITZACIÓ DE CAMPAMENTS, COLÒNIES,...

per a una marca, un factor de credibilitat inestimable". Fins i tot a l'any 1998, la Comissió europea difonia un informe sobre el marketing a les escoles on es recomanava mantenir la pressió sobre les empreses per tal que continuassin fent material de qualitat i en aquestes pràctiques comercials s'hi aplicassin les noves tecnologies i mitjans de comunicació.

La desregularització.

Una vegada coneguts els objectius educatius, la pregunta que es formula és "com organitzar l'ensenyament per tal que es puguin assolir? La resposta serà sempre "Flexibilitat". No solament la classe treballadora ha de ser flexible, adaptable i competitiva, sinó que el propi sistema ha d'adaptar-se en aquestes característiques. Ja al 1989 l'ERT criticava que l'administració de l'escola estàs dominada per exigències burocràtiques que frenen l'adaptació de l'ensenyament als canvis indispensables i demandats pel ràpid desenvolupament de les tecnologies modernes i les reestructuracions industrials terciàries . L'informe de la Comissió europea sobre els objectius concrets dels sistemes d'ensenyament recomana "*estrènyer llaços amb l'entorn local, amb les empreses i els empresaris i, més concretament, per tal de millorar la comprensió de les seves necessitats i d'aquesta forma ampliar l'ocupació de l'alumnat*". El Llibre blanc de la Comissió indicava que "*els sistemes més descentralitzats són també els més flexibles, els que s'adapten millor i els que permeten noves formes de partenariat*". Aquest per-

qualificació i del diploma, que aboca a negociacions col·lectives que garanteixen els salaris, les condicions de treball

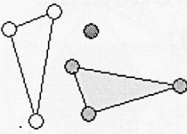

la protecció social. Per tal de destruir aquest sistema rígid, els mitjans econòmics defensen la necessitat d'introduir certificacions modulars. Aquestes tenen un dobl e avantatge, el de permetre el reclutament més bla

(que pressiona més fortament sobre els drets socials) i incita les i els aspirants a uns currículums eficaços en termes d'ocupació.

L'escola autònoma, precursora de l'escola de mercat.

Des de la creació del grup de treball Education, al 1989, l'ERT no ha deixat de fomentar sistemes de formació menys institucionals i més informals. El lobby patronal europeu ha estat escoltat. Els sistemes d'ensenyament de tots els països europeus van cap a una major autonomia i més competència. Les reformes han fet un gran pas cap a la descentralització. Les decisions de

Si sumam disminució del finançament públic, demanda de formació al llarg de tota la vida i desreglamentació administrativa i financera dels centres d'ensenyament, seccions senceres de l'educació i serveis annexes van caient en la EDUCATION BUSSINES.

met, de manera explícita, la introducció dins l'escola de l'esperit de l'empresa. Cal destacar que aquesta flexibilitat que s'exigeix a la classe treballadora no es limita just al pla estrictament professional. Es tracta d'acceptar els nous mètodes de treball: producció flexible, treball nocturn, horaris variables, etc.. És a dir, inculcar a la treballadora o al treballador la idea que el seu propi interès s'identifica amb el del seu patró. La patronal vol flexibilitzar el mercat de treball. Aquest està fortament regulat pel sistema de la

l'Estat central són desplaçades cap a les autoritats regionals, locals, municipals i d'aquestes cap als centres d'ensenyament.

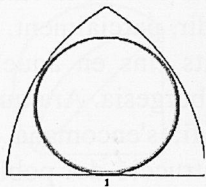
Actualment l'OCDE diu: "*s'admet que l'aprenentatge es dugui a terme dins múltiples contextos, formals i informals... que la globalització econòmica, política i cultural, faci obsoleta la institució implantada localment i ancorada en una cultura determinada que es diu l'Escola i la persona ensenyant... que ha arribat el moment de l'educació fóra de l'Escola i l'alliberació del*

*procés educatiu conduirà a un control per part del proveïdors d'educació més innovadors que les estructures tradicionals". Evidentment del que es tracta és de l'ensenyament privat mercantil, del que els anglosaxons anomenen *for profit*. L'OCDE segueix dient: "les múltiples evolucions, necessàries per les transformacions econòmiques i tecnològiques, ja no permeten als sistemes escolars ni als poders públics que puguin assumir tots sols la preparació i la for-*

ducació i serveis annexos van caient en l'EDUCATION BUSSINES.

Un catalitzador anomenat Internet.

Un dels més potents catalitzadors de la transformació de l'ensenyament en un gran mercat mundial és el desenvolupament de les tecnologies de comunicació a distància, i en particular d'Internet. En veure's amenaçades les universitats tradicionals decideixen entrar dins les ofer-

L'adequació de l'ensenyament a les noves expectatives de les potències industrials i financeres té dues conseqüències dramàtiques: la instrumentalització de l'Escola al servei de la competència econòmica i l'augment de les desigualtats socials en l'accés a la cultura.

mació continua de la mà d'obra, cal trobar un repartiment de responsabilitats, dependent de les particularitats de cada país, que garanteixi qualitat i flexibilitat dels ensenyaments i les formacions".

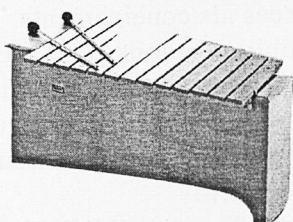
EDUCATIONS BUSSINES

La despesa mundial en educació representa, més o menys, la suma de dos bilions de dòlars. Privatitzar el conjunt d'aquests dos bilions a curt termini és quasi impensable. No obstant, si sumam disminució del finançament públic, demanda de formació al llarg de tota la vida i desreglamentació administrativa i financera dels centres d'ensenyament, seccions senceres de l'e-

tes del tele-ensenyament. Amb aquest sistema educatiu ens podríem alegrar de veure com la ciència i la cultura es tornen més accessibles per un número més elevat de persones. Però seria oblidar-nos que aquests coneixements no seran gratuïts i, que el seu accés estarà reservat als qui ho puguin pagar. És l'estandarització comercial, i per tant, l'empobriment del saber, el que ens espera al final del camí. Per força, una tecnologia potencialment emancipadora es veu conduïda al contrari, a l'empobriment intel·lectual i cultural dramàtic. Bona part del professorat no creu en la generalització de l'ensenyament a distància, no pot ser automatitzada la feina que ells i elles fan. Pot ser que tinguin raó, però, com

Pedagogia
Musical

PARTITURES,
VENT I CORDA

MUSICASA
CONSERVATORI

Sol·liciti'ns
el catàleg

Nou Centre:

C/ Sant Francesc de Sales, 16
(Rotonda Conservatori) PALMA
Tel. 971 72 28 26
www.musicasa.com

defensa D. Noble, la clau no és l'educació, són els doblers. Altres sectors de l'ensenyament a distància que estan guanyant terreny a moltes parts del món (EUAU i Austràlia) són el de les tutories i ajudes a la preparació d'exàmens. Moltes famílies, davant el declivi qualitatiu i l'augment de la violència escolar a les escoles públiques americanes, un nombre creixent de famílies americanes esperen trobar en l'ensenyament a distància per Internet, una solució de recanvi de bona qualitat i no gaire costosa.

Mundialització.

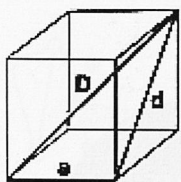
Malgrat el que pensen alguns, el vertader interès d'Internet pel que fa al desenvolupament de l'ensenyament mercantil no està en la seva característica de multimedia, sinó en la seva capacitat de difusió immediata associada a un cost quasi inexistent. A Internet, una vegada posat el "tema", el seu contingut pot ser venut i revenut a escala mundial amb una mínima despesa. Internet permet rendibilitzar inversions importants en la concepció científica, pedagògica i multimedia de productes educatius. Però això implica que perquè sigui rentable, el mercat ha de ser mundial. Dos organismes internacionals treballen activament per alliberar el mercat mundial dels serveis educatius: l'Organització Mundial del Comerç i el Banc Mundial. Abans de la cimera de Seattle, l'OMC havia constituït un grup de treball per aconseguir una major lliberalització en l'educació. L'informe recollia de forma positiva la desregularització de l'ensenyament superior a Europa, de la rebaixa del finançament públic per apropar-se als mercats i als finançaments alternatius a l'ensenyament. El fra-

bàsica". Per als altres nivells d'ensenyament cal recórrer al sector privat.

CONCLUSIONS.

L'adequació de l'ensenyament a les noves expectatives de les potències industrials i financeres té dues conseqüències dramàtiques: la instrumentalització de l'Escola al servei de la competència econòmica i l'augment de les desigualtats socials a l'accés a la cultura. L'Escola s'havia massificat, s'havia permès que les filles i els fills de la classe treballadora poguessin accedir, parcialment, a la riquesa dels sabers reservats fins en aquell moment a les filles i fills de la burgesia. Ara que la massificació arriba al seu fi, s'encomana a l'ensenyament que situï la instrucció del poble dins els límits que mai no hauria d'haver passat: aprendre a produir, a consumir i de forma complementària a respectar les institucions existents. L'evolució actuals dels sistemes d'ensenyament es realitza en detriment de l'accés *als coneixements i al que s'ha de fer* que permetin comprendre el món, que permetin també intervenir-hi. D'aquesta manera, precisament, és als més explotats a qui es priva de les armes intel·lectuals que necessitarien per la seva emancipació col·lectiva.

Aquesta escola de la producció serà, encara molt més, una instància de reproducció social. En nom de la lluita contra el fracàs escolar es selecciona i es rebaixa el nivell d'exigències per a uns al mateix temps que s'incita els altres a cercar en els proveïdors d'educació més innovadors els coneixements que seran l'avantguarda de la competència mundial: la desregularització dels programes i de les estructures, l'explosió de formes

Ara que la massificació arriba a la seva fi, s'encomana a l'ensenyament que situï la instrucció del poble dins els límits que mai no hauria d'haver passat: aprendre a produir, a consumir i, de forma complementària, a respectar les institucions existents

càs de la cimera de Seattle s'ha repetit a Gènova. Per la seva banda, el Banc Mundial, actualment, intenta als països del Tercer Món, obrir l'ensenyament superior i el cicle superior de l'ensenyament secundari al sector privat. L'argumentació del BM és simple: la prioritat, en els països en desenvolupament, a l'alfabetització. El BM rebutja tota forma de condonació del deute del Tercer Món i molt menys vol incidir en la línia del comerç més just. No hi ha més solució, diu, que: "reorientar la despesa pública de l'educació

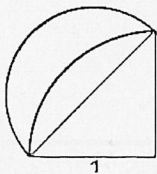
diverses de l'ensenyament privat, tot això serà el terreny adobat on les desigualtats de classe transformaran, amb major eficàcia que avui dia, en desigualtats d'accés als coneixements.

L'ensenyament públic, segons l'OCDE, just haurà d'assegurar l'aprenentatge de l'alumnat que mai constituirà un mercat rentable i la seva exclusió de la societat s'accentuarà a mesura que altres vagin progressant.

És evitable tot això? L'Escola pública i les seves aspiracions democràtiques, l'empobriment del

contingut de l'ensenyament obligatori, les condicions de treball cada cop més penoses, la precarització de l'estatus del professorat, tot això acaba per crear reaccions, resistències, lluites... També el capitalisme s'enfonsa en contradiccions i es cava la seva pròpia fossa. Els pensadors de l'OCDE en són conscients: *"la reforma sovint és necessària, i la més perillosa, és la de les empreses públiques, sigui per reorganitzar-*

còmplices executors. Cal lluitar contra el professorat que deixa fer, contra les famílies que segueixen el discurs patronal i creuen així assegurar el futur dels seus fills i filles, contra l'alumnat massa content amb menors exigències. Cal lluitar contra un mateix o una mateix, ja que ningú es salva de la desmoralització, del replegament corporativista o dels efectes de la intoxicació ideològica ambiental.

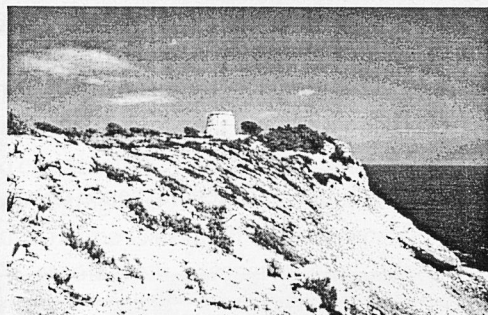
Cal unir les persones que participen dels MRPs, que veuen el seu treball innovador pervertit en nom d'una racionalitat del benefici, amb les persones sindicalistes de l'ensenyament, que temen que la desregularització conduirà a l'abandonament de l'escola pública

les o per privatitzar-les. Aquesta reforma és molt difícil perquè les persones assalariades d'aquest sector estan sovint ben organitzats i controlen àmbits estratègics. Quant més desenvolupat té un país el sector públic, més difícil serà dur a terme aquesta reforma".

El futur de l'ensenyament està encara per ser escrit.

Les formes i llocs de la resistència són molts. Cal lluitar contra les multinacionals i les organitzacions internacionals que impulsen l'evolució mercantil de l'escola, contra els governs que assegurin les condicions per a desenvolupar aquesta mercantilització, contra els poders organitzadors, inspeccions, direccions, molt sovint

Cal unir les persones que participen dels MRPs, que veuen el seu treball innovador pervertit en nom d'una racionalitat del benefici, amb les persones sindicalistes de l'ensenyament, que temen que la desregularització conduirà a l'abandonament de l'escola pública. Això implicarà que unes persones abandonaran un cert dogmatisme pedagògic, que altres veuran el que va ser "l'escola republicana". Que unes i altres acceptin que, si l'escola pública no pot ser salvada sense ser renovada, tampoc pot ser renovada sense que es doni al professorat i a l'alumnat el temps i les condicions necessàries.

Activitats i itineraris d'interès cultural i patrimonial:

Conèixer la Part Forana
Excursions a peu
Itineraris per Palma
Nit de llegendes de Palma ...

SEGALL

PROMOCIÓ CULTURAL

Coordinació: Gaspar Valero i Martí
C/ Arxiduc Lluís Salvador, 25-1r.
07004 Palma
Tel. 971-477074 / 639-715218

